

SVOBODNA SLOVENIJA

AÑO XXXV (29)

Štev. (No.) 47

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

25. novembra 1976

Nenavadna a važna obletnica

Petintridesetletnic navadno ne praznujemo. Navajeni smo le petindvajsetletnic, petdeset, šestdeset ali stoletnic, s primernimi proslavami in omembami v časopisih. Vendar se mi zdi, da je petintridesetletnica dogodek, o katerem hočem napisati nekaj besed, vredna, da jo omenimo izven vrste, ki je prišla v navado. Spomniti se hočem namreč datuma, ki v naši zgodovini ne bi bil več, kot katerikoli dan, če bi se dne 22. novembra leta 1941. ne pojavil v Ljubljani list posebne vrste, posebne oblike in posebne vsebine z imenom „Svobodna Slovenija“. Od tedaj je minilo te dni 35 let. Petindvajsetletnico je „Svobodna Slovenija“ praznovala pred 10 leti s slavnostno številko, ki je izšla v Buenos Airesu z datumom 1. decembra 1966.

„Svobodna Slovenija“ si je naš list dal ime v času, ko smo bili od svobode daleč, kot najbrž še nikdar prej v zgodovini, ki je vedno po mačehovski ravnanja z nami. Slovenija je bila že več kot sedem mesecev pod tujevo oblastjo, okupirana po četah naših dednih sovražnikov: Nemcev, Italijanov in Ogrrov, ki so si razdelili našo zemljo kot dobitek na srečlovu, z namenom, da izbrčejo za vedno slovensko ime s površine tega dela Evrope. Brutalno postopanje Hitlerjevih biričev na štajerskem in Gorenjskem, zahrbtno poseganje laškega življa v pokrajino, ki si jo je prilastila pri delitvi Italija in brezobzirno vključevanje slovenskega prekmurskega ljudstva v madžarski iredentistični sklop, so bili znaki, da naši neprijatelji mislijo resno. Veliki politični vojaški dogodki tistih dni, ki so pretresli svet, so obračali vso pozornost nase, tako, da smo Slovenci postali kot neznamenit drobec skoro pozabljeni. Veliki svet je komaj govoril o Jugoslaviji, o Sloveniji toliko kot nič.

Ob vstopu rdeče Rusije v vojno se je v naši deželi pojavila takozvana Osvobodilna fronta in z njo partizanstvo, v čigar vodstvu so bili Moskvi zvesti komunisti, ki so porabili tragedijo slovnaroda za to, da so začeli državljansko vojno in komunistično revolucijo.

Časopisje, kjer so ga okupatorji dovolili, je smelo pisati le to in le tako, kot je bilo uradno ukazano ali dovoljeno, zato je bilo za resno formiranje politične in socialne ter kulturne smeri slovnaroda popolnoma brez moči.

V to nevarno praznino je stopila „Svobodna Slovenija“ na edini takrat mogoči način: ilegalno in v edini takrat mogoči obliki: kot razmnoženina na ciklostilu in na edini možni način razširjanja: iz rok v roke.

Dobra tri leta je ta list vzdržal v najtežjih okoliščinah in nevarnostih. Okupatorji in komunisti so tekmovali, kdo ga bolj sovraži in zalezuje. Pa je le preстал vse nevarnosti in bil v najtežjih časih naše narodne tragedije naša opora in glasnik, ko nam nihče drugi ni mogel biti glasnik optimizma v času, ko je vse v obupu tarnalo, kaj bo, glasnik previdnosti, ki nas po zgledu drugih podjarmljenih narodov opozarja, naj ne povzročimo z neprevidnimi dejanji žrtev, nepotrebnih, dokler ne bi prišel čas za to. Bil je pa tudi glasnik resnice glede komunizma in njegovega revolucionarnega dela, ki je pomenilo za narod le škodo in velikanske osebnostne in stvarne žrtve.

Vemo, kako je končala naša tragedija.

Ko je minila doba taboriškega življenja, je „Svobodna Slovenija“ v januarju leta 1948 že izšla v Buenos Airesu prvič kot v tiskarni tiskan list z vsemi znaki sodobnega časopisja, ki je izhajal prvo leto kot štirinajstrednik, naslednje pa že kot tednik. Kmalu je ne le v Argentini, ampak povsod, kjer so se naselili Slovenci, dobil naročnikov in prijateljev, ki mu omogočajo, da mu manjka samo še dobro leto do tridesetih let, odkar izbaja vsak teden v Argentini, ne le za tukajšnje rojake, ampak za vse slovensko zdomstvo. Idejno stoji vedno na liniji, ki jo je začrtal v svoji prvi številki: Zvestoba svobodi, resnici in pravici. Ogromno je bilo v

DRAGA – NA UMIKU?

Ob desetletnici Drage leta 1975 je govoril pokojni urof. J. Peterlin, idejni utemeljitelj Drage in njen predsednik vse do letošnje smrti, o njeni desetletni zgodovini. Tam je poudaril, da je bila Draga ustanovljena za „sestanke slovenskih izobraženec od vsepovsod...“, za vse Slovence... za vsakogar, ki iskreno misli in čuti.“ Govoril je o tem, da je to „odprt prostor za pretresanje problemov iz zamejstva... matične države... in izseljenstva...“ da prihajajo tja Slovenci „iz evropskih in zunanjeevropskih držav...“ ter da so tudi kot predavatelji nastopili že trije iz Združenih držav in eden iz Kanade, „torej iz vrst slovenskega zdomstva“ (Draga 75, uvodna beseda, 1976). Potemtakem je jasno, da je bila Draga ustanovljena za izmenjavanje misli med Trstom in med matičnim središčem, zamejstvom, evropskim izseljenstvom in tudi izvenevropskim zdomstvom, da zavzema celotni obseg tega, kar tu imenujemo „globalno slovenstvo.“

To je poudarjeno tudi z zadnjim govorom ustanovitelja v Dragi 75.

Vsem so znani dogodki v Dragi leta 1974 in 1975: kako so v Ljubljani komentirali predavanje člana Narodnega odbora za Slovenijo dr. Petra Urbanca iz Kanade in kako je Ljubljana bojkotirala Drago 75 ter spravila prireditelje v veliko zadrego. Tudi je znan nastop dveh najpomembnejših tržaških kulturnih delavcev — dr. B. Pahorja in dr. L. Rebule — z očitki proti Ljubljani in njenemu postopanju. Videti je bilo, da bo bojkot Ljubljane prizadel Drago v obstoj.

Toda Draga 1976 je pokazala prav nekaj drugega: še nikdar ni bilo tolikšnega obiska kot letos, ko je bilo 5. septembra nad 200 udeležencev, pozneje pa še nekaj desetih več. Po vsem tem bi pričakovali, da bo za leto 1977 pripravljani odbor Drage šel pogumno svojo neodvisno pot in pustil v Dragi do besede in diskusije, kot je bil namen ustanoviteljev: matično slovenstvo, zamejstvo, izseljenstvo in zdomstvo.

Toda videti je, da je po smrti ustanovitelja prof. Peterlina Draga izbrala drugačno pot.

Pripravljani odbor za Drago 77 je 14. septembra razposlal raznim glasilom v objavo odprto pismo. Zanimivo je, da je bilo razposlano devetnajstim listom v Trstu in Gorici, na Koroškem ter v Sloveniji, toda v Slovenijo ni bilo poslano niti Družini ne Ognjišču. Nobenemu pa v izseljenstvo (Naša luč). In

teh letih napisanega v želji, da bi gornje geslo veljalo za vedno in za vse.

Če bi preštevali slovensko časopisje v dobi, odkar smo Slovenci časopisje imeli, bi našli le malo listov, ki so mogli priti do petintridesetletnice obstoja. Vemo, da so časopisi malih narodov obsojeni v neprestano borbo za gmetni obstanek in da kljub idealizmu in žrtvam posameznikov počasi le izhiraajo. Če „Svobodna Slovenija“ ni zadela take usoda, je možno videti glavne vzroke njenega obstoja: najprej neuničljiv optimizem tistih, ki list izdajajo, dalje junaška požrtvovalnost sodelavcev, ki dajejo listu na razpolago svoje prispevke, nemalokrat sadove trdega umskega dela, ne da bi kdaj mislili na honorarje, dalje delo onih, ki list raznašajo, ki v list oglašajo in ki ga berejo in priporočajo.

Mecenov list nima. Pri astronomskih številkah, ki jih danes zahteva tisk, je pravi čudež, da list še more izhajati. Vemo, da je precej te vrste listov že moralo prenehati, čeprav so računali z večjim zaledjem. Odgovor za ta „čudež“ je le eden: žrtve.

Bojimo se za bodočnost našega srednjega klasa. Če bi prišlo do tega, da bi list moral prenehati, bi nastala med nami praznina, ki bi se ne dala z ničemer izpolniti. Drugo vprašanje pa je še bolj resno: kaj bo z listom, ko bodo omagali možje, ki so danes hrbenica lista?

Vsi vemo, da je ime in vsebina lista tesno povezana z imenom ustanovi-

nobenemu v zdomstvo. V tem pismu se spominja ta odbor smrti ustanovitelja, pristavlja pa, da je „z njegovo smrtjo zmanjkala njegova slovenska krščanska zavzetost...“ in kar je še posebej zanimovano: „kulturni profil Drage in njegova osebno uglajena odprtost.“ Torej bo že samo smrt prof. Peterlina izrabljena za spremembo „duhovnega profila.“ Nato odbor protestira proti temu, da so (v Sloveniji) skušali „diskreditirati Drago kot tribuno slovenske emigracijske desnice, uperjene proti obstoječi družbeni ureditvi v matični Sloveniji.“ Razumljivo je, če odbor protestira proti takemu nastopanju proti pluralizmu, ki ga tako agitirajo prav oni v domovini. Mi pristavljamo, da bi po teh ljubljanskih očitkih že vsako tudi najmanjše teoretično pisanje in razpravljanje npr. o spremembah ustave v SFRJ ali omenjanje potrebe sprememb v SRS že pomenilo protidržavni akt in izraz „slovenske emigrantske desnice.“ Gotovo je tako pojmovanje nedemokratsko in diktatorsko. Ne razumemo pa, da se pripravljani odbor istovesti s tako oznako, ko piše doslovno: „Vse dokler se Draga ne izjavi proti sedanji ustavni ureditvi SFRJ in proti njeni ozemeljski nedotakljivosti in celovitosti, je vsaka beseda o kakem argentinstvu Drage provokacija in laž.“ Tako se odbor Drage odpoveduje svojemu svobodnemu razmišljanju o kulturno-političnih vprašanjih, ki bi morda ne bili enaki z matičnimi v domovini ter odklanja vsako zvezo z „argentinistvom“, katerega se boje prav tako kot v Ljubljani. Zato je razumljivo, da šele sedaj objavlja tam kot odkritje stvari, o katerih emigracija piše že trideset let. „Emigrantska desnica“ in „argentinstvo“ v tem smislu, kot jo pojmuje domovina in odbor Drage, je podčrtano verjetno zato, da se omili odnos režima do Drage, kar dokazuje seveda totalno nerazumevanje psihologije CK KPS.

Videti je, da odbor Drage išče „milosti“ v očeh domačih avtokratov. Ali je to posledica ljubljanskih obsodb? Vsekakor čutimo to v Argentini v tem pismu, ki nam ni bilo poslano, pa govori o nas in proti nam, da se Draga pripravlja k — umiku. Zakaj po svobodni debati zadnjih dveh let v nepotrebnem ponizanje?

Kaj izseljenstvo in zdomstvo ne spadata več v delovni program Drage, ki brez njiju — ali celo proti njima — hoče spreminjati „svoj duhovni profil“?

Taka Draga bi nam ne bila draga.

teljevim. To je Miloš Stare. On je v Ljubljani na lastno odgovornost in tvegajoč svoje življenje začel izdajati list z namenom, da ljudi pravilno obvešča o vsem, kar se je dogajalo. Le par ljudi je imel okrog sebe, ki so list razmnoževali in razdeljevali. Po prihodu naših ljudi v Argentino je bila zopet ena prvih Staretovih skrbi, kako nadaljevati z listom in kako priti z njim do slehernega rojaka, ki je iskal tal v novi zemlji. Zopet je bila njegova izključna zasluga, da je gospodarsko omogočil izhajanje in da je okrog sebe poleg poklicnega časnika Joška Krošlja izbral še krog drugih sodelavcev, ki so pomagali listu do dobre vsebine in do ugleda. Malo je slovenskih listov, ki so dočakali 35 let življenja, nikogar med uredniki pa ni, ki bi tako dolgo dobo list vodil, vanj pisal, za njihovo vsebino odgovarjal in z neverjetno potrpežljivostjo sprejemal molče vse napade, sumničenja in nevoščljivosti majhnih skupinic ljudi, ki niso soglašali z njegovo linijo.

Ali bo mladi rod pripravljen, da prevzema delo starih, ki omagujejo? Ali zna ne le čitati po naše, ampak tudi lepo po slovensko napisati svoje misli? Ali res ni med nami mož, kakor jih imajo drugi narodi, ki so pripravljani na večje žrtve, kadar gre za to, da ohranimo pri življenju in moči tako važen činitelj našega slovenstva v tujem svetu, kakor je naš svobodni tisk, glasnik naših pravic in buditelj k delu za lepšo bodočnost našega naroda.

K. K.

Comunismo y educación

En un artículo, publicado recientemente en el diario “La Prensa” de Buenos Aires, Hans F. Sennholz analiza distintos aspectos de la situación imperante bajo el régimen comunista en Cuba, tanto en la esfera económica, social, y también en el ámbito educacional. Con respecto a este último dice:

“La educación parece gozar de la mayor popularidad y apoyo oficial en los regímenes comunistas. Como los entretenimientos, requiere poca producción material. Un curso se puede organizar casi en cualquier parte donde haya un conferenciante y un público. Pero además de estas consideraciones económicas, la educación es el instrumento más importante para la propaganda. Siguiendo los pasos de sus maestros del Kremlin, Castro ha desplegado una intensa campaña de propaganda. Cada fábrica cubana tiene hoy un aula para la instrucción de los trabajadores. Aproximadamente un tercio de los obreros industriales está inscripto en cursos técnicos. Pero en cada clase reciben diez minutos de adoctrinamiento sobre las ventajas de la revolución y los males del capitalismo”.

Helsinški sporazum v praksi

Pogodbo, ki so jo evropski državniški podpisali v Helsinkih in ki naj bi pomenila novo izmenjavo idej in ljudi med Vzhodom in Zahodom, pristo prehajanje iz cone v cono, ter tako na ustaljenih temeljih priznanja Sovjetski zvezi dosedanjih državnih mej pomagala k „detentu“ v Evropi, Sovjetska zveza ne izpolnjuje, ali pa na „svoj način“. Še je v Berlinu v polni veljavi „sramotni zid“, katerega so doslej ilegalno skušali deset in deset tisoči obiti z največjo življenjsko nevarnostjo, pa jih je toliko plačalo svojo željo po rešitvi iz „rdečega paradiža“ s svojo smrtjo. Po pogodbi v Helsinkih naj bi se ta prehod olajšal po legalni poti „izmenjave oseb in idej.“ Prehod iz Zahodne Evrope v Vzhodno ne dela velikih težav, toda odondod sem pa je stvar težja.

Nemški zahodni listi poročajo, da so prebivalci vzhodnega dela zidu kar navalili na urade, proseč legalnega prehoda v zahodni del. Računajo, da je nad 200.000 takih kandidatov za prehod, čez 110.000 pa da je vloženih prošelj zanj. To vedo in Zahod čaka nanje, toda — prosivce na to stran zidu — ni. Zato je poročevalna agencija Reuter poslala tjakaj svojega poročevalca Davisona na ogled. Šel je najprej na zahodno-nemško „stalno misijo“ ali ambasado v Vzhodnem Berlinu. Tam da je kakor v zdravniški čakalnici v času hude epidemije, pravi. Vsak dan se soba napolni z „legalno, begunskimi“ reflektanti. Tja hodijo po nasvete, kako doseči uradno potno dovoljenje. Letos je bilo takih obiskovavcev na misiji okrog 50.000. Na razpolago jim je knjižica s 77 praktičnimi nasveti za potovanje iz Vzhodne Demokratične republike Nemčije. V uvodu piše: „Za potovanje iz Zahodne Nemčije v Vzhodno je več možnosti. Žal ni tako lahko potovati v obratni smeri.“ To je videti na zahodno-nemški komisiji. Šel je na vzhodni urad.

Ti nemški uradniki pa niso bili kaj zgovorni za informiranje o emigrant-skem problemu. Seveda ne. Kaj bi razlagali o svoji sramoti, o bežanju iz njihovega paradiža? Videli pa je Davison tako po Vzhodnem Berlinu kot po Vzhodni Nemčiji na ducate ljudi po čakalnicah v lokalnih uradih. Vsi zaradi informacij za legalno potovanje iz vzhodnega raja. Pred Helsinki bi bilo to nekaj nezaslišanega. Po ure dolgo čakajo. Medtem se plečejo vsi razgovori le okrog možnosti in vzrokov za legalno izselitev. Nekateri navajajo politične, drugi družinske nagibe. Ko pridejo na vrsto, jih na dolgo in široko zaslišujejo kako in kaj, pa vse natančno zapišejo. In že imajo v evidenci prosivca! Kartoteko njegove karakteristike pa obremenijo s težkim pečatom disidenta...

Zdaj prosivce res nima druge izbire več, kot emigracijo. Postal je kot garjavec ali gobavec. V večini primerov izgubi službo, druge ne dobi in ker uradno tam ni brezposelnih, mu tudi ne pritiče podpora za brezposelnost. Za nameček se ga začno izogibati še znanci in prijatelji, da biv njegovi družbi ne postali čuvarjem rdečega paradiža sumljivi. Še huje je tistim, ki romajo po vloženi prošnji namesto na Zahod — v arest. V mestecu Riesa npr. je od 79 prosivcev pristalo 5 ne na Zahodu, pač pa — v vzhodni ječi.

Tako angleški poročevavec.

Tudi helsinški tvorci varnostnega sporazuma so šli potemtakem skozi prsulo rdečo propagandistično šolo in je vzhodnim Nemcem kaj kmalu zatoni la zarja upanja in vere v človečanske pravice v rdečem raju. Nič čudnega pa ni, da so vzhodnonemški komunistični oblastniki začeli izvajati ukrepe, ki naj bi preprečili ali vsaj zmanjšali državljansko skomine po begu iz njihovega paradiža.

Brežnjev pri Titu

Že v zadnji številki smo poročali, da je Brežnjev na obisku pri Titu že prvi dan, to je 15. t. m. na slavnostni večerji poudaril, da bo Moskva spoštovala neodvisnost Jugoslavije in njen svojski tip komunizma.

Ironiziral je tudi v tem govoru strah zahodnega sveta pred sovjetsko invazijo v Jugoslavijo, ko je dejal, da gledajo na Sovjetsko zvezo kot na požrešnega volka, ki bo požrl „rdečo kapico“ Jugoslavijo. Nehote so ob teh besedah opazovalci pomislili na Češkoslovaško, Madžarsko, Baltiške države, itd.

Velik poudarek pa so dale poročevalske agencije skupni izjavi Brežnjeva in Tita. Pravi, da je tako izjavo Tita želel že od leta 1964 in da je šele sedaj uspel. V tej skupni izjavi je zagotovil Brežnjev „medsebojno spoštovanje, svobodno izbiro različnih oblik in razvoja socializma in prostovoljno bratsko mednarodno sodelovanje med obema državama in obema komunističnima partijama ter absolutno nevmešavanje v notranje zadeve.“ Opazno pa je bilo, da je bila izpuščena beseda „neodvisnost.“

Opazovalci in komentatorji dajejo posebno važnost besedam „bratsko in

prostovoljno mednarodno sodelovanje,“ kar naj bi bil pomemben razvoj dosedanjega poudarjanja o „internacionalizmu proletariata,“ ki ga je doslej vtrajno branil Kremelj. Ob tej priliki je bil tudi podpisan dokument med sovjetsko in jugoslovansko komunistično partijo, kjer je zagotovljena pravica jugoslovanskemu komunizmu, da gre svojo pot, ki je lahko različna od razvoja ostalih komunističnih partij.

Iz tega je mogoče izluščiti to: Brežnjev je uporabil staro taktiko, da v določenem trenutku napravi korak nazaj, medtem pa bo iskal priložnost, da bo skušal napraviti dva koraka naprej. Zatenkrat je ta korak Brežnjeva nazaj na letel na ugoden odmev v zahodnem svetu. Kljub temu se bodo Sovjetski generali še naprej sprehajali po Jugoslaviji, zahodni svet pa bo dajal kredite jugoslovanskemu zavoženemu gospodarstvu. Vprašanje bo zopet postalo aktualno, ko bi v Jugoslaviji pretila nevarnost obstoja komunistične partije, če bi razvoj šel v to smer, to je v smer demokratizacije.

Vsekakor je ta izjava samo krpanje perečega problema in odlaganje njegove dokončne rešitve.

REFORME V ŠPANJI POTRJEENE

SUAREZOVA IN KRALJEVA ZMAGA

Pretekli teden je španski kraljevi parlament potrdil osnutek demokratiških reform, ki mu jih je v preučitev predložila vlada ministrskega predsednika Suárez González. Ko je sedanji vladar Juan Carlos I. prevzel oblast po Frankovi smrti, je izjavil namen, da pripelje Španijo v demokratično monarhijo. Sedaj je to skoraj pred izvedbo. Pred junijem prihodnjega leta bodo namreč svobodne volitve, iz katerih bo izšel novi parlament, ki bo, po evropskem vzorcu, imel dve zbornici: poslaniško in senatsko.

Pred debato v parlamentu je bilo precej govora o tem, da morda Suárez s svojimi predlogi ne bo uspel. Predvidevali so namreč hud odpor stare Frankove garde. Člani parlamenta so bili tudi v večini imenovani še po Franku. In potrditev reform je istočasno pomenilo v doglednem času konec njihovih funkcij. Vendar je na glasovanju nepričakovano z veliko večino prodlr vladni osnutek: 425 poslancev je glasovalo za, le 59 proti in 13 neodločeno.

Ta izid opazovalci razlagajo kot veliko zmago kralja in njegovega ministrskega predsednika. Z veseljem je bila potrđitev sprememb sprejeta s strani demokratske opozicije. Sedaj bo najprej na vrsti referendum (decembra letos), kjer bodo vse te reforme predložene v potrditev ljudstvu. Nobenega dvoma tudi ni, da bodo španci množično potrdili osnutke in kraljevo politiko

sploh. Vedno manj je namreč javno mnenje naklonjeno staremu načinu vladanja in veliko je hrepenenje po demokraciji in življenju.

Seveda bo to življenje imelo tudi svoje težave. Že sedaj je združena levica kritizirala potrjene spremembe. Komunisti in druge levičarske stranke, pa vključno precej močni socialisti, so protestirali proti premajhnim svobodinam. Večina marksističnih strank namreč ni bila potrjena. Niti komunisti nimajo pravice uradno delovati. Moč leve pa je v sindikatih. Čeprav uradno še nepotrjeni, že dolgo otežkočajo miren potek španskega življenja s stavkami in izgredi. V zadnjih letih Frankovega življenja so že pripravili infrastrukturo za sedanje delovanje.

V soboto 20. pa je bilo veliko desničarsko zborovanje v Madridu, ko je poteklo leto dni od Frankove smrti. Udeležba je bila sicer množična, a vendar ni dosegla števila, ki so ga napovedovali organizatorji. Tudi ni bilo pričakovane navdušenja in protivladnega razpoloženja. Opazovalci menijo, da v Španiji umira stari duh. A kakšen bo novi, še ni jasno. Dejstvo je, da je danes Španija preplavljena od levičarske propagande in levičarskega tiska. To je obžaloval stari mislec Salvador de Madariaga, ko je ob svojem povratku iz prostovoljnega begunstva ugotovil, da je večina španskega tiska v komunističnih rokah.

Mednarodni teden

V LIBANONU še vedno ni vse v redu. Čeprav se je država pomirila in so čete panarabske mirovne sile zasedle skoro večino države, se še vedno ponavljajo spopadi med levo in desno. Popolnoma nejasna pa je seveda politična bodočnost države, katere velik del si bo skoraj gotovo prisvojila Sirija.

PERU je te dni predložil nov načrt, po katerem naj bi Bolivija dobila izhod na morje. To je že star problem, ki ga doslej nihče ni dobora preučil, in nihče se resno zavzel, da bi ga rešil. Perú sedaj ponuja Boliviji koridor, ki bi bil pod trojnimi nadzorstvom: Bolivije, Perua in Čila.

V GENEVI se nadaljujejo pogajanja glede bodočnosti Rodezije. Črnski vodje nepopustljivo zahtevajo, da Smithov režim preda oblast črnski večini najkasneje do 1. decembra 1977.

OPEP, organizacija držav izvoznice petroleja, je imela te dni zasedanje na Dunaju. Snov debat je bilo povišanje cene petroleja. Seveda ta politika nenehni povišici naleteli na hud odpor držav, ki morajo ta petrolej kupovati.

PATRICIA HEARST, obtožena in obsojena zaradi udeležbe pri kraji v banki in kot članica prevratne skupine, je bila pogojno izpuščena na svobodo. Njeni starši so za osvoboditev plačali kavcijo 1.500.000 dolarjev. Pa pravijo, da ima pravica zavezane oči.

NA ZASEDANJU NATO v Virginiji je ameriški zunanji minister Kissinger govoril o rusko-kitajskih stikih. Opazovalci menijo, da je to eden zadnjih Kissingerjevih stikov z organizacijo. V Carterjevi vladi Kissingerja ne bo.

IZRAEL ima baje že dvajset atomskih bomb. Tako menijo razni ameriški krogi. Pridelovali naj bi jih s francosko tehnologijo in južnoafriškim uranom. Problem razorožitve atomske industrije danes močno skrbi svet. Številne države morejo proizvajati atomske bombe, med njimi v Južni Ameriki Argentina in Brazil.

V BRAZILU, kjer vlada vojaški režim, so imeli občinske volitve. Zmagala je uradna Povezava narodne revolucije. Opozicijsko Brazilsko demokratsko gibanje je nazadovalo v primeri z zadnjimi volitvami, a zmagalo je v številnih velikih središčih kot Rio de Janeiro, Sao Paulo in drugih.

zapore, ki ne dopuščajo nikakega idejnega pluralizma, ki ji slaba vest ne dovoljuje nikakega spomina na povojne pokole? Odgovor se tu piše — sam! Samo še kratek epilog. Mednarodna in domača levica, ki se marsikdaj skriva pod malo heroičnim plaščem buržoazije, dvigne takoj krik in vik za politične preganjance od Južne Afrike mimo Čileja do Španije. Russellovo stališče pretaka svoje solze nad zločini imperialistične in kapitalistične družbe. Kje je pa tu protest? Zakaj tako evropska kot slovenska levičarska „inteligencija“ v zamejstvu pri tem molči?

A. B.

Iz življenja in dogajanja v Argentini

Izboljšanje delavskih plač, ki jih je po dekretu odkazala vlada, je polnilo strani argentinskih dnevnikov pretekli in ta teden. Ni bila to splošna povišica, temveč le delna izboljšava tistim gremijem, ki so na zadnjih pogajanjih, še za časa peronistične vlade, bili oškodovani napram močnejšim sindikatom, ki so izkoristili boljše povišice. Sedanja izboljšava, ki jo je določila vlada na svojevrsten način, naj bi vsaj delno olajšala položaj najbolj prizadetim slojem v sedanji socialni krizi. Naslednjo povišico, ki pa bo splošna, vlada napoveduje za prihodnji januar.

Poleg tega koraka, so bili na vrsti pred koncem tedna še razni drugi ukrepi gospodarske vsebine. Tako je gospodarsko ministrstvo odpravilo dvojni devizni trg. Od leta 1973, še pod peronističnim režimom, so namreč izvoz in uvoz ter devizni kurzi, ki je z njima povezan, kanalizirali po dveh različnih deviznih trgih z različnimi cenami. Razlika med enim in drugim (nekadaj so jima rekli trgovski in finančni) je svoj čas bila izredno velika in seveda v opreki z realno vrednostjo valute. Sedanja vlada je takoj po nastopu izrazila namen, da devizni trg izenači, in ga potem tudi sprosti. V teh mesecih so, postopoma, da bi preprečili hudo škodo, usmerili vse uvozno in izvozno delovanje v enotni valutni trg, in sedaj manjka samo še, da ta trg postane popolnoma svoboden. Tudi to je v vladnih načrtih.

Treba pa je priznati, da je v notranjem položaj z nova blizu kritične točke. Sedanja izboljšava plač je povzročila nove skoke cen (čeprav je vlada zatrdila, da eno ni posledica drugega). Poleg tega že tradicionalno proti koncu leta cene narastejo, še posebej, ko se bližajo prazniki. Ta porast draginje pa

bo letos, kot predvidevajo, še posebno hud. To pa vladi ni po godu, saj je bil njen prvi cilj, da ukroti inflacijo. Prav inflacija pa sedaj gospodarski ekipi znova uhaja iz vajeti.

V najvišjih vladnih krogih je bilo tudi ta teden ponovljeno geslo, da je bistveni cilj oboroženih sil borba proti prevratni gverili. Če sodimo po rezultatih, so varnostni organi svoje delo vzeli resno. V zadnjih dveh tednih sega število pobitih gverilcev v desetine. Prava vojna divja v državi, in spopadi so na dnevnem redu. V tem ozračju je bilo v inozemstvu vloženih mnogo pritožb proti argentinskemu režimu, češ da krši človečanske pravice. Zanimivo je, da so te obtožbe npr. člani komunistične partije vložili ne pri Sovjetih ali morda v Evropi, temveč v kapitalističnih Združenih državah. Gverila išče, kako bi najbolj škodila sedanji vladi, in ve, da bi odvzem gospodarske pomoči Amerike zelo otežkočil sedanji proces gospodarske in socialne obnove.

Da preveri, kako je s kršenji človečanskih pravic, je bila na desetdnevnem obisku v Argentini tričlanska komisija Amnesty International. Član te komisije je bil tudi ameriški duhovnik in parlamentarec father Drinan. Delo te komisije ni našlo najboljšega odmeva v argentinskih sredinskih in desničarskih krogih, ki smatrajo, da Amnesty ugotavlja le izginotje pristaev levice, ne gleda pa koliko članov policije ali vojske je bilo zahrbtno pobitih, in tudi koliko civilistov, delavcev, strokovnjakov ali profesionalcev je padlo pod komunističnimi kroglami, ker se niso hoteli udnjati prevratnosti. Sedaj seveda vlada nestrno pričakuje poročilo, ki ga bo izdala Amnesty. Od njega je precej odvisen ugled Argentine v zunanjem svetu.

Slovenski kmet in partija

Mnogokrat smo že pisali o slovenskem kmetu in o njegovem stališču do komunistične partije. Vedno smo prišli do zaključka, da je kmet preveč povezan s svojo, lastno zemljo in da prav zaradi tega ne more biti navdušen za marksistične nauke o lastnini, o delu in za druge komunistične dogme.

Partija je takoj po drugi svetovni vojni skušala „prevzgojiti“ kmeta. Zapolnila je mnogo kmetij „razrednih sovražnikov“, silila kmete v razna prisilna „družbena posestva“ po zgledu sovjetskih sovhozov in kolhozov. Kmalu je morala priznati, da s tem načinom ni uspeła. Zemlja je ostajala slabo obdelana, mnogo površin pa sploh niso obdelali. Seveda, zemljo ni mogoče obdelovati po delavskem urniku. Kmeta priganja letni čas in vreme, da dela od zore do mraka, kadar je pač potrebno. In tako so rdeči oblastniki uvideli, da z delavskim urnikom na posestvih ne bo dosti uspeha. Začeli so zemljo vračati, začeli so z novo kmetijsko politiko. Vendar tudi tu ni bilo dovolj uspehov.

Sedaj pa spet iščejo vzrokov, zakaj

ni boljšega uspeha v kmetijstvu in čemu je v partiji tako malo kmetov. Da so davki visoki, tega seveda ne omenjajo, prav tako tudi ne, da kmet ne pozabi, kako so z njim ravnali med vojno in po njej — kot z manjvrednim človekom.

Spravili so se te dni tudi na „natančno razčlenjevanje socialne sestave Zveze komunistov Slovenije“ in so ugotovili „precej neugoden delež“ kmetov. Pravijo, da najrazličnejša opozorila, ki sežejo praktično tja do druge seje konference ZKS o kmetijstvu, niso vse do danes kaj prida zalegle: Med vsemi novimi člani, sprejetimi v partijo lani, je bilo vsega dvanajst kmetov (podrč. ur.) in letos ni bistveno drugače (Delo, 13. 10. 1976, št. 240).

Zakaj ni kmetov v partiji? Pravijo, da zato, ker ni nikogar v slovenski vasi, ki bi načrtno in idejnopolitično delal, ker ni nikogar, ki bi se brgal za probleme „zasebnih kmetijskih proizvajalcev“ in ker je „kmet prepuščen sam sebi oziroma svoji iznajdljivosti. Zato je seveda docela odveč začudenje, ki ga povzroča njegov odklonilni odnos do sprejema v Zvezo komunistov“ (ibidem). Na kmeta se oblastniki spomni samo, kadar hočejo pozidati njive in pašnike — z včlanjevanjem v partijo skušajo ohromiti njihov odpor proti odvzemu rodovitne zemlje. Če pa kak mlad gospodar skuša najti možnosti specializiranja, se ne zgane ne krajevna skupnost (nekako podobčina), ne socialistična zveza delovnega ljudstva, ne zveza komunistov — če ta tam sploh obstaja.

Kmetje čutijo pomanjkljivosti tudi v odnosih v „zadrugah in kombinatih“, ko kmetje sploh ne vedo, da bi kot organski del posameznega kolektiva imeli celo pravico pri „samoupravnem“ odločanju.

Komuniste najbolj bode v oči — so tik pred sejo centralnega komiteja ZKS —, da v občinah Ljubljana-Šiška, Šentjur pri Celju in na Vrhniki, kjer je več kot po tisoč prebivalcev, ki žive izključno od kmetije, ni med temi nobenega partijca. Še slabše je v občinah Šmarje pri Jelšah, Ormožu, Mariboru, Lendavi in št. Lenartu. Tam je prebivalcev, ki žive izključno od kmetije, več kot po deset tisoč, a kmetov včlanjenih v partijo ni niti po deset.

So pa komunisti v večini v slovenskih občinskih organih, v zadrugi zvezi, v srednjih kmetijskih šolah, na biotehniški fakulteti, v kmetijskih zadrugah in kombinatih, v kmetijskem inštitutu, v kmetijski razvojni skupnosti. In vsi ti partijci vedo, da komunistov med kmeti praktično ni...

„Ali bo Socialistična republika Slovenija (SRS) preživela leto 1984?“

(Od našega dopisnika v Gorici)

Zgornji naslov je parafraza na naslov knjige ruskega publicista Andreja Amalrika „Ali bo ZSSR preživela do leta 1984?“, dela, zaradi katerega so sovjetske oblasti avtorja obsodile in zaprle. Amalrik je sedaj na Zahodu in prav pred kratkim se je mudil na obisku v Italiji. Tu so ga na televiziji intervjuvali razni časnikarji in tako smo lahko iz ust nekdanjega sovjetskega kulturnika slišali marsikatero grenko resnico o socialističnem raju in o popolnem preziranju človeka, njegovega dostojanstva in svobode vesti v Sovjetski zvezi.

Ni slučaj, da lahko prav v teh dneh parafraziramo naslov Amalrikove knjige in prenesemo tematiko iz Rusije v Slovenijo. Pri tem seveda ne mislimo na dobesedno možen razpad SRS, ki si ga ne želimo. V mislih imamo le režimski obstoj oz. neobstoj v matični domovini.

Zakaj pa to vprašanje? Verjetno odgovor ne bo težak. Kot znano so nedavno v Kranju obsodili ljubljanskega sodnika Miklavčiča, češ da je kriv izdaje in delovanja proti samoupravnim socialističnim ureditvi Jugoslavije. Prva obtožba naj bi se nanašala na zapiske, ki jih je obtoženi sodnik zapisoval kot

osebni dnevnik. V njem naj bi Miklavčič zagovarjal odcepitev Slovenije od Jugoslavije in se zavzemal za nekako zahodno parlamentarno demokracijo socialno demokratske usmeritve. Druga obtožba pa je šla na račun nekega njegovega članka v tržaškem „Zalivu“, v katerem je govor o vračanju domobrancev ob koncu vojne.

Nimam namena ustavljati se ob vsebini teh obtožb. V vsakem primeru gre tu le za prepričanje posameznika, za stvar, ki jo imamo v svobodni demokraciji v zahodnem svetu za čisto naravno. V socialistični „samoupravni“ družbi pa pomeni nekaj takega strašen delikt!... Zato ni nič čudnega, če se zato kar sama od sebe porodi sponšana primerjava z deželo, ki je pod sedanjim komunističnim režimom svoje najboljše intelektualce zaradi miselnih „deliktov“ pošiljala in jih še pošilja v sirske tajge!

Odtod se tudi porodi kot spontano zgornje vprašanje, parafraza v slovenskem ključu na Amalrikovo knjigo. Kako dolgo lahko ostane pri življenju država oz. družba, ki se znajde v tako absurdni situaciji, ki se boji zasebnih misli in mnenj svojih državljanov, ki za pisanje dnevnika uporablja sodišča in

(25)

Med knjigami in revijami

ZBORNIK SVOBODNE SLOVENIJE 1973—1975

Kronist podaja pregled Zborovske dejavnosti v Argentini (17 strani) s slikami vseh tukajšnjih pevskih zborov, tudi cerkvenih. Lepa je vrsta teh zborov, ki jih je začel že 15. avgusta l. 1948 sanmartinski cerkveni pevski zbor, pa do vseh drugih, tudi prosvetnih, ki jih ima skoraj vsak dom, do mladinskih in otroških pa do koncertnih, preko Galusa, ki je ostal še vedno reprezentativni zbor; do Karantanije in Slovenskih mladenc in do najnovejšega Buenosaireskega slovenskega okteta. Predstavljeni so po vzniku, izvajanjih v javnosti in programih.

Tako bi morali priti v tak pregled tudi razvoj (in izvajanja) vseh gledaliških družin, slovenskih domov, športa itd. Fr. Papež je skiciral podoben razvoj Zdske likovne umetnosti (4 str.), ki pa se nanaša samo na najvidnejše predstavnike likovne umetnosti med nami, brez ozira na razvoj arhitekture, ilustracijskega in rezbarskega dela itd. Pred tem člankom je osem strani prilog najnovejših del teh likovnikov, ki jih zadnja leta zbira in ureja slikar Ivan Bukovec.

Nato sledi razprava dr. Tineta Debeljaka: Trideset let zdske emigra-

cijske književnosti 1945-1975 (57 strani!). Ta skuša podati kolikor toliko urejeno podobo tega takimenovanega emigracijskega slovstva v širšem pomenu besede, kakor se kaže v zdskem tisku in na vseh kontinentih. Začenja s pregledom, kdo od aktivnih piscev je l. 1945 šel v zdomstvo iz političnih razlogov; kako so pisali v času „begunstva“ po taboriščih v Avstriji in Nemčiji in zunaj njih (Trst, Rim). Kako so se uvrščali v emigracijsko knjižno produkcijo v zamejstvu (Koroška in Italija), kako v evropskih deželah (Nemčija, Francija, Anglija, Španija) ter pozneje po izselitvi preko morij in oceanov v Južni Ameriki (Argentina predvsem) in Severni Ameriki (ZDA in Kanada) ter celo v Aziji (Japonska...) ter Avstraliji. Zajeti hoče vso to rast v neki zgodovinski zaporednosti, v razvoju in tudi že istočasno z nekim označevanjem po vrednostih in pomembnosti, zlasti glede leposlovnih stvari, ki vidno izstopajo iz opisa drugih knjižnih panog. Kljub razširjenosti razprave, ki pa ni tako velika spriči ogromnega področja — zemljepisnega in časovnega (trideset let!) — razprava še daleč ne dosega popolnosti, daje samo nek prvi

poizkus opisati in klasificirati delo emigrantov iz l. 1945 v slovenski slovstveni produkciji vsega sveta. Uredniki pravijo v uvodni besedi: „Četudi posega na vse kontinente, ni pregled popoln. Je pa dokaz duhovnega bogastva naše politične emigracije in založniške dejavnosti. Pa tudi osnova za dopolnitve, da bi tako morda prišli do popolnega dokumentiranega pregleda v knjižni izdaji.“ Vsekakor avtor želi, da bi mu bralci poslali dopolnila in popravke. Ali bi se ne dalo dopolniti delo v begunskem taborišču v Eboliju? Plodno in raznovrstno delo v Radio-Trst, ko je bilo „igrano v zrak“ toliko pomembnih izvirnih stvaritev, važnih prevodov in tudi pesnitev? In še toliko takih in podobnih vrzeli. Tudi bi hotel nadaljevati — po možnosti — od časa do časa organsko rast te svojiske književnosti, ki jo v l. 1945 v domovini niso predvidevali, jo celo ovirali, jo zaničali in prepovedovali ter je še danes ne priznavajo za del organske, nedeljive slovenske literarne zgodovine.

Zadnjih 25 strani pa je posvečenih kulturnim dogodkom v zadnjih letih 1972—1975, ki so vredni kronistove zabeležbe, in nosijo naslov Razgledi. Tu so članek ob 80-letnici F. J. Laučeta (s slikami), o Milivoju Emilu Lajovicu, senatorju v Avstraliji, o smrti glasbenika dr. Fr. Cigana, o njegovem koroškem pevskem zboru „Gallus“ ter njegovi turneji po Severni Ameriki, ka-

kor jo je opisal koroški „svetovni popotnik“ Vinko Zaleteš. Poročilo o Slovenski gimnaziji v Celovcu pod lastno streho ter o Visokoškolskem domu „Korotan“ na Dunaju. Kati Mesarič poroča o Slovencih v Brazilu. Iz Kanade poroča o Spominskem križu v Midlandu v spomin na vetrniško tragedijo, ki so ga postavili po načrtih arh. V. Čekute obe organizaciji slovenskih protikomunističnih borcev. G.J. poroča o Slovencih v Venezueli od l. 1974 do zdaj. Čudno pa se nam zdi, da nikjer ni omenjen pisatelj Ljotić Ilija, ki je že napisal precej knjig ter je najvidnejši kulturni delavec v Venezueli.

To je zadnji prispevek v Zborniku, kateremu slede še oznanila in kazalo.

Za sklep pa je postavljen lep rek, ki povzame gotovo smisel vsega tega dela v tridesetih letih zdomstva:

Le iz klenega semena vzkljuje rodno klasje, iz nesebičnih žrtev — vreden sad.

Tak je letošnji Zbornik Svobodne Slovenije 1973—1975. Morda še nikdar ni bil tako bogat in tako pomemben. Samo iz te oznake pregleda se vidi njegova vrednost. Nakazali smo jo — ali nimaš želje, spoznati jo tudi поблиže, kupiti jo, prebrati od začetka do konca in jo vložiti v družinsko knjižnico k drugim triindvajsetim Zbornikom — k tej impozantni kroniki slovenske politične emigracije po letu 1945.

Tine Debeljak

Novice iz Slovenije

LJUBLJANA — Izvršni odbor skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja je predložil predlog, po katerem bi naj upokojencem s prvim januarjem zvišali pokojnine za 12 odstotkov. To pa bo samo akontacija na dokončni povšek, ki naj bi ga določili do februarja in ki bo verjetno znašal kakih 17 odstotkov.

RADENCI — Slovenski strokovnjaki so v Radenih ugotavljali, da so doslej v Sloveniji malo ali skoro nič storili, da bi izkoristili vodotok reke Mure pri iskanju najcenejših in trajnih virov električne energije.

MARIBOR — Mariborska livarna težkih barvastih kovin je bila eden najhujših onesnaževalcev okolja, delavci pa so delali v izredno težkih razmerah — vročini, dimu in prepihu. Sedaj je livarna dobila nove naprave, ki omogočajo normalne delovne pogoje in za to je prejela livarna srebrno plaketo in denarno nagrado za najboljšo rešitev pri programih za čisto okolje.

LJUBLJANA — Koncertni atelje Društva slovenskih skladateljev je 26. oktobra priredil koncert skladb slovenskih skladateljev Lovca, Stuhca, Svare, Ježa, Petriča Kreka, Božiča in Šivica. Vse skladbe so pisane za trombon ter za klavir ali tolkala, izvajali pa so jih Kiril Ribarski (trombon), Vlasta Doležal-Rus (klavir) in Boris Šurbek (tolkala). Ob koncertu je bila odprta razstava slikarja Toneta Račkaga.

MARIBOR — V mariborski Drami se je 30. oktobra zaključilo tradicionalno Borštnikovo srečanje slovenskih dramskih gledališč. To srečanje — že enajsto — so končali z recitalom iz Cankarjevih besedil pod naslovom „Romar z belo krizantemo“. Nagrado — in odlikovanje „Borštnikov prstan“ za svoje najednejše gledališko delo pa je žirija prisodila Radu Nakrstu, dolgoletnemu igralcu, ki je nastopal na deskah gledališč v Trstu, Mariboru in Ljubljani in po koncu druge svetovne vojne spet v Trstu, kjer je član Stalnega slovenskega gledališča.

ROGAŠKA SLATINA — V tem zdraviliškem kraju je bilo konec oktobra srečanje kirurgov Slovenije in Hrvaške. Srečanje je priredila kirurška sekcija slovenskega zdravniškega društva, organizacijsko pa ga je izvedel kirurški oddelek celjske bolnišnice. Glavne teme so bile „rak na želodcu in pa aktualnosti s področja poškodbene kirurgije.“

LUBLJANA — **MARIBOR** — V okviru dnevov sovjetske kulture je v obeh mestih nastopila skupina sovjetskih mojstrov baleta, ki so odplesali 31. oktobra v Ljubljani in 2. novembra v Mariboru odlomke iz baletov Labodje

jezero, Giselle, Don Kihot, Gusar, Gajane in nekaj ljudskih plesov. Kritiki so napisali, da sta bila večera dobra, toda najboljših baletnikov ni bilo, ostali so v Belgradu.

LJUBLJANA — Uvedli so nov pravilnik o šolskem kolektarju. Po tem traja šolsko leto od 1. septembra do 25. junija v osnovnih ter do 20. junija v srednjih šolah. Prosti dnevi so poleg sobot in nedelj še 1. november, 29. in 30. november, 31. december ter 1. in 2. januar, 27. april ter 1. in 2. maj. Poleg tega so še trije dnevi, ko ni pouka: Prešernov dan, dan mladosti 25. maja in dan „pionirjev“ — 29. septembra. Zimske počitnice bodo trajale 14 dni, začetek bodo vsako leto sproti določili.

KOSTANJEVICA — Lani so v Kostanjevici povabili slikarje, ki so slikali kostanjevsko okolico z vseh strani. Štirinajst slikarjev je bilo na delu. Letos v oktobru pa so njihove stvaritve, ne vseh, pač pa kaki dve tretjini razstavili na stenah Lamutovega likovnega salona pod naslovom „Zlati oktober“ in s tem — sicer z zamudo — proslavili 20-letnico Dolenjskega kulturnega festivala. Slikarji tega „Zlatega oktobra“ so Božidar Jakac, Boris Kobe, Nikolaj Omersa, France Slana, Gabrijel Humek, France Godec, Miroslav Kugler, Marjan Pliberšek, Viktor Povše, Jože Centa, Janez Kovačič, Martina Koritnik, Lucijan Bratuš ter Lojze Perko.

Umrli so od 25. okt. do 1. nov. 1976:

LJUBLJANA: Rozalija Jankovič r. Čanžek; Marjana Katrašnik, up.; Vladimir Sluga; Pavel Kosmač; Dušan Brozovič, plavalni trener; Jožica Mitar-Primožič r. Oblak; Ivanka Klemenc r. Fatur; Alojz Intihar, 86, up.; Jelica Pauk, up.; Alojzij Korošec, up. žel.; Adalbert Resman, up.; Franc Palm, biv. član opernega orkestra; Terezija Jamnik r. Hočvar, 86; Franc Ferlič; Josipina Helmich; Zora Ropas, up. glasbena prof., 83, (pok. v Novem mestu); Ludvik Ropič, up., 79; Cvetko Sedečič, up.; Franciška Slanovec; Mara Ivračič r. Šuligoj; Mira Osredkar r. Kovačič; Albert Rejec, 77, publicist.

RAZNI KRAJI: Dominik Bizjak, up., škofja Loka; Anton Turnšek, Rečice v Savinjski dolini; Ana Vagaja, up. učit., Jesenice; Jože Zalar, 86, Otave; Milan Avsec, Dolž pri Stopičah; Franc Kemperle, 85, Kamnik; Franček Likovnik, direktor, Maribor; Franciška Zakotnik, Anzelcova mama, 86, škofja Loka; Franc Mulej, Jesenice; Ana Gašperšič r. Bezljaj, Polje; Jože Per, 89, Domžale; Natalija Hrastelj, Gornja Radgona; Marija Jenko r. Zupan, Guncle; Danica Ožbolt, Logatec; Stanko Ložar, up. kov. mojster, Sp. Gameljne; Marija Piškur, Škovec; Marija Bajec, gospodinja, Goričane; Slavko Prelovec, borec za sev. mejo, Celje; Antonija Hočvar, 72, Kočevje; Peter Gombač, Podgrad; Avgust Bervar, up.; Ivančna gorica; Leopold Pretner, 53, Radovljica; Janko Pretner, up. prof., Celje; Blaž Volf, 64, up. sodnik za prekrške, Črni potok.

Novomašnik Janez Pintar

Kardinal J. C. Aramburu posveča novomašnika Janeza Pintarja

V petek 1. t. m. je bila v buenosaireski katedrali posvetitev novih duhovnikov domače nadškofije. Deset jih je bilo, in med njimi tudi Slovenec Janez Pintar. Nova maša je bila zato v nedeljo, 22. t. m., v slovenski cerkvi Marije Pomagaj v Buenos Airesu, a o njej bomo poročali prihodnjič.

Slavnost v katedrali je bila ganljiva. Ogromna cerkev je bila domala napolnjena z verniki, sorodniki in prijatelji novomašnikov. Posvečeval je buenosaireski nadškof in argentinski primas kardinal Juan Carlos Aramburu. Prisotnih je bilo tudi izredno lepo število rojakov, zlasti iz ramoškega okolišja, odkoder je doma Janez Pintar.

Glasna pesem in molitev se je razlegala med posvečanjem. Kardinal Aramburu je položil roke na glavo novomašnikov, in za njim so isto gesto ponovili vsi prisotni duhovniki, katerih so našli nad sto. Med njimi so blagoslovili novomašnika Pintarja tudi

delegat dušnih pastirjev msgr. Anton Orehar, adrogujski spiritual Filip Žakelj, prefekt Marjan Bečan in župnik Mirko Grbec.

Med mašo, med katero je kardinal Aramburu tudi govoril o duhovniških poklicih in njih svetosti, so novomašniki podelili prisotnim obhajilo pod obojema podobama. Tedaj se je oltarju, ob katerem je obhajal novomašnik Janez Pintar, približala vsa slovenska skupina. Ob istem oltarju pa so se tudi zbrali po koncu maše in novomašnika pozdravljali in mu čestitali iz srca.

Po dolgih letih pomanjkanja duhovniških poklicev v Argentini, je v zadnjih časih opaziti njih prebujenje. Letos je bilo (po letu 1970) posvečeno v Buenos Airesu največje število duhovnikov. Veseli nas, da je med njimi tudi sin slovenskih staršev in delavni ud naše skupnosti, ki bo sedaj delal, med domačini in med Slovenci, za širjenje božjega kraljestva v dušah.

SLOVENC V ARGENTINI

Osebnosti novice:

Poroči: V soboto 13. t. m. sta se poročila v Don Boscu v San Isidro gđ. Lučka Pirc in Miguel López. Poročni obred s sv. mašo je opravil g. Tone Rant. Za priče so bili nevestini starši ga. Mojca in Aleksander Pirc, ženinu pa njegovi starši gospa in gospod López.

V soboto 20. t. m. pa sta se poročila v cerkvi Nuestra Sra. de Fátima v Villa Constructora, San Justo, Damjan Arce in gđ. Tereza Osojnik. Za priče sta bila ga. Francka Osojnik in Justo Arce.

Mladoporočencem naše čestitke!

Umrli sta. Po mučni bolezni je v petek, 19. t. m. umrla ga. Amalija Čebren. Zapušča hčerki Vido in Danico ter sina Bojana. Pokopali so jo na pokopališču Chacarito, kjer je pogrebne obrede opravil g. Jože Škerbec. — V ponedeljek 22. t. m. pa je umrl Ljubo Berlot v 54. letu starosti. Zapušča ženo Martino, sina Petra in mater Amalijo. Pogreb je bil iz Slomškovega doma na pokopališču Villegas; pogrebne obrede sta opravila msgr. Anton Orehar in g. Jože

Škerbec. — Naj počivata v miru, vsem sorodnikom naše iskreno sožalje!

DVA SLOVENSKA DUHOVNIKA — 70-LETNIKA

Letošnje leto sta postala sedemdesetletnika dva rojaka duhovnika iz Vrhnike:

P. Ivan Caserman DJ je bil rojen 13. aprila 1906 na Vrhniki. Po končani gimnaziji v škofovih zavodih v št. Vidu je vstopil v ljubljansko semenišče, kjer je bil posvečen 5. julija 1931 in odšel l. 1932 kot kaplan v Cerklje na Gorenjskem, odkoder je za nekaj mesecev šel na posodo v Komendo, ko je bil tamonjši kaplan Ivan Platiša zaprt pod Živkovičevim režimom. Iz Cerklj je odšel v Kamnik in nato v Ljubljano k sv. Jakobu, kjer je nekaj časa bil župni upravitelj po smrti župnika Janka Barleta. V l. 1945 je odšel v begunstvo, katero je preživel v Monigo, Vittorio Veneto in Riccione v Italiji, odkoder je l. 1948 prišel v Argentino. Tukaj je bil par let dušni pastir Slovencev v Mendoza, dokler ni vstopil v jezuitski red, v katerem je opravljal svojo službo v Córdoba, Mar del Plati, v

semenišču v Villa Devoto in danes je v Colegio Máximo v San Miguelu. Kot diak se je pod vodstvom dr. A. Breznika posebej zanimal za slovenščino, v bogoslovju v območju mladinskega gibanja za liturgična vprašanja. Sedaj ga poznamo med Slovenci posebej kot voditelja duhovnih vaj in spovednika.

Rev. Stanko Skvarča. Velik ne samo po postavi, ampak posebej po srcu zlasti za misijone, je bil rojen 20. novembra 1906 na Vrhniki. Po končani klasični gimnaziji v Ljubljani je vstopil v bogoslovje, kjer je bil posvečen v mašnika 29. junija 1930 in odšel l. 1931 za kaplana v Tržič h kasnejšemu škofu Antonu Vovku. Iz Tržiča je bil premeščen v Kočevje kot dekanjski kaplan, od tam odšel za župnega upravitelja v Koprivnik pri Kočevju. Za časa italijanske okupacije je bil več mesecev interniran v Italiji, odkoder ga je rešil škof Rožman. Begunska leta je preživel v italijanskih taboriščih Monigo, Riccione, kjer je bil tamonjši slovenskim beguncem dušni pastir, kot tak je odšel v Trani, kjer so ga posebej vzbujali vojaki, kateri so iz nemške vojske prešli v službo zaveznikov in nato v taborišče splošnih beguncev. Do danes ne morejo ti fantje pozabiti, koliko dobrega jim je naredil g. Skvarča v tistih mesecih. Njegovo osebnost zanimanje je cerkevna zgodovina, kateri je posvetil že marsikatero uro. Po prihodu v Argentino l. 1948 je odšel v škofijo Mercedes v provinci Buenos Aires in sicer najprej kot kaplan v Chivilcoy in od tam v Jáuregui, zatem k bratom maristom v Luján. Tam je postal zvest spovednik v Marijini baziliki, kjer leta predsedil dnevno več ur v spovednici, kolikor ga zadnja leta ne ovira bolezen. Je zvest obiskovalec duhovniških sestankov vsak mesec, prijeten v duhovniški družbi ter velik dobrotnik vseh slovenskih ustanov v Argentini, posebej misijonov.

Obema jubilejema, zvestima sodelavcema v slovenski skupnosti v Argentini čestitamo in se zahvalimo za sodelovanje ter jima želimo še veliko let pri delu v vinogradu Gospodovem.

CARAPACHAY

Rojstni dan g. Skvarča in 50-letnica 13-ih Tranjicjev

Nedelja 14. t. m. je bila za vse nas, ki smo nekaj živeli v taborišču Trani izrednega pomena. Praznovali smo rojstni dan g. Skvarča in 50-letnico 13-ih Tranjicjev.

Kot uvod v to slavo smo se vsi najprej udeležili sv. maše, ki jo je daroval g. Skvarča za vse nas ter tudi za vse naše tranijske prijatelje, ki so že odšli v večnost. Po končani službi božji, med katero smo seveda lepo prepevali, pa smo posedli k belo pogrnjenim mizam. Takoj so nam dekleta postregle z izredno bogatim kosilom, ki so ga pripravile naše gospe skupno z našim „asadorjem“ g. Gričarjem. Tudi pijače ni manjkalo.

Po kosilu pa so našega jubilarja pozdravili v imenu vseh Tranjicjev g. Pirc v imenu carapachayskega doma g. Znidar, nakar je spregovoril tudi dr. Bajlec, ki je bil naš predstavnik v Traniju. G. Skvarča se je vsem nekdanjim Tranjicem lepo zahvalil, saj se jih je za to priliko zbralo čez 100, vstevši seveda njihove družine, a vendar izredno število.

Med petjem, branjem nekaterih člankov iz nekdanje naše revije „Novi upi“ ter obujanjem spominov, nam je prehitro potekel dan in že smo se morali vrniti na svoje domove.

Vsem letošnjim 40-letnikom, katerim so dekleta pripela rdeč nagelj, še enkrat čestitamo. G. Skvarča pa tudi naša voščila z željo, da bi še vnaprej skrbel za našo skupnost in prihajal na naša „slavna“ tranijska srečanja. Bog živi vse naše jubilate in vso našo nekdanjo skupino iz Tranija in kmalu nas svidenje!

l. i.

SAN MARTIN

Iz delovanja Lige Žena-Mati

O nekaterih letošnjih sestankih Lige smo že poročali. Danes želimo izpopolniti poročilo glede sestankov, o katerih še nismo poročali.

O zdravi prehrani nam je predavala ga. Mira Eckerjeva. Zelo zanimivemu predavanju je sledil še dolg razgovor z go. Eckerjevo, v katerem nam je razložila mnogo nam še neznanih lastnosti preprostih in zdravih jedil, ki jih mi vsak dan premalo ali napačno uporabljamo. Mnogo novega smo se naučili.

Ga. Reza Marinkova nam je predavala o življenju Tolstojca. Podala nam je zelo izčrpno sliko o privatnem in javnem življenju tega velikega ruskega pisatelja, in kakšen vpliv je imelo to na njegovo literarno ustvarjanje.

Ga. Danica Petrickova se je prijazno odzvala našemu povabilu in nam podala zelo obširen pogled na to, kako so narodi prišli do svojih običajev in izročil. Običaje, ki jih Slovenci že stoletja podedujemo, in od katerih ima vsak svoj vzrok in pomen, moramo mi predati tudi naši mladini.

Gospem predavateljcem se Liga prav iskreno zahvaljuje za tako zanimiva predavanja.

PRISTAVA

24. mladinski dan

Zvezna odbora SDO-SFZ sta v nedeljo, 7. novembra pripravila svoj vsakoletni zvezni Mladinski dan, ki je bil letos že štirindvajseti. Bil je seveda na Pristavi v Castelarju, ki je last tudi mladinskih organizacij.

Že zgodaj zjutraj so začeli prihajati dekleta in fantje, da so se pred mašo odigrali tekme za prenosna pokala v odbojki. Ob 11.30 pa je delegat slovenskih dušnih pastirjev v Argentini msgr.

(Nad. na 4. str.)

„Gallusov“ koncert

Vrsta vokalnih koncertnih prireditev med nami se nadaljuje in v verigi koncertov letošnje sezone je bil sedaj na vrsti nastop „Gallusa.“

V soboto 13. novembra zvečer se je v dvorani Slovenske hiše na Ramon Falconu slioraj točno ob napovedani uri — hvale in posnemanja vredno! — pričel koncert, za katerega je vladalo še posebno zanimanje, ker je „Gallus“ napovedal tudi nastop pred kratkim oživljenega mladinskega in dekliškega zbora. Tako je bil večer dvakrat zanimiv: pester v izbranem pevskem programu zgolj slovenskih avtorjev in slikovit z menjavo nastopajočih skupin. Škoda le, da udeležba ni bila večja; pogrešali smo zlasti mladino. Za vse svoje žrtve in dolgoletno delo v naši skupnosti bi zbor zaslužil še večjo pozornost naše do te vrste prireditve sicer zelo pozorne in hvaležne publike.

Težo večera je seveda nosil mešani zbor „Gallusa“, ki je izvajal devet umetnih skladb in pet narodnih. V vrsti prvih sta bili dve Petelin-Gallusovi: motet Ascendit Deus in madrigal Heroes pugnate, Vrabčev Veter, Srebotnjakova Pesem, Pahorjev Oče naš (iz Cankarjevega Hlapca Jerneja), Adamičeva Da sem jaz ptičica, Mirkov V Tamar, Venturinijevo Znamenje in Liparjeva Zemlja govori. — Pri „Gallusu“ je že od nekaj običaj, da pri skoro vsakem svojem nastopu uvrsti v program tudi skladbe našega klasika, čigar ime nosi. Tokrat izvajani Ascendit Deus je bil gotovo eden najlepših biserov večera,

navdušil pa je tudi Heroes pugnate, skladba, ki na izredno živoren, duhovit in efekten način zvočno prikazuje priprave junakov na spopad s sovražnikom in na zmago nad njim.

V vrsto sodobnejše zborovske literature spadajo izvajana dela Srebotnjaka, Vrabca in Liparja, ki so bila podana interpretacijsko neoporečno. Mestoma intonirančino dokaj težke dele sodobnega muzikalnega impresionizma je zbor izvedel z vso potrebno preciznostjo in čistostjo. — Ugajala je tudi prisočno nežna Adamičeva Da sem jaz ptičica. Pahorjev Oče naš iz Cankarjevega Hlapca Jerneja je pevsko dokaj zahtevna skladba, ki s svojo močno dramatično zgradnjo hitro osvoji poslušalca. Zbor jo je dobro interpretiral, le škoda, da nima na razpolago več izrazitejših basov, ki bi izvedbi skladbe dali še večji učinek. — Tisti del poslušalcev, ki v mislih še vedno rad roma po naši stari domovini, pa je gotovo prišel na svoj račun ob poslušanju Mirkovega lepega V Tamar (z odnevom) in Venturinijevega Znamenja. — Iz zakladnice narodnega blaga je zbor dal na program koroški Travnice so žie zeleni (Marolt) in Ko b' jaz vedela (Kernjak), Rože na vrtu zelenem in Jaz 'mam pa konjca (te dve v priredbi S. Miheličiča) ter Vrabčev scherzo Bratci veseli vsi.

Solistične vložke so ustrezno podali ga. Marija Marincšek (sopran), gđ. Anica Rode (sopran) in Janez Rode (tenor).

Zbor je dobro zaseden v vseh glasovih, saj ima nad 50 članov; med njimi smo opazili mnogo novih, mladih obrazov. Nekaj dobrih basov mu kljub temu ne bi škodovalo. Zvenel je uglašeno, čeprav neakustičnost dvorane zlasti glasov ni bila niti najmanj naklonjena. Pevovodja dr. Julij Savelli zbor vsestransko obvlada, ta pa mu na splošno zvesto sledi. Vendar pa včasih utegne enotnosti zborovega izvajanja škodovati verjetno nepotrebna prevdika navezanost mnogih, celo starih pevcev na pevsko partituro.

Po nekaj letih se je spet uvrstil v program tudi nastop moškega zbora. Ta je zapel Mirkovo Na trgu, Verbičev Vabilo in Jerebovo Novembersko. Vse tri pesmi so bile verno in doživeto podane in bi si želeli, da bi zbor v tej formaciji lahko še kdaj poslušali.

Mladinski zbor nad 30 mladih grl je za svoj prvi nastop pripravila gđ. Mirjam Klemenc. Menda je bilo na razpolago malo časa za pripravo obeh pesmi, ki so jih najmlajši „Gallusovci“ izvajali. Bili sta to Adamičeva Uspavanka in koroška narodna v Kramolčevi priredbi Vigredi v tem hujšem delu. Pa so se peveci kar dobro odrezali. Grajo pa zaslužijo za nemir, ki so ga delali v dvorani, ko so čakali, da pridejo na vrsto. Vsaj v dvorani navzoči starši bi lahko malo pomagali vzdrževati red. — Zbor bo pod večšo in dovolj trdo roko voditeljice ter z discipliniranim in vztrajnim delom pri prihodnjem nastopu gotovo lahko pokazal napredek, kar iskreno želimo.

Presenečenje nam je pripravila sku-

pina 20 članic „Gallusovega“ novega Dekliškega zbora. Pod vodstvom dirigentke prof. Anke Savelli-Gaserjeve so dekleta zapela tri koroške narodne pesmi: Ta zima že zapuša nas (Pregelj), Da bi biva liepa ura (Adamič) in Pršva je ta luba vigrd (Kramole). Zborček je lepo ubran, zaseden z dobrim glasovnim materialom in je omenjene tri pesmi izvajal brezhibno.

V obeh mladinskih zbora ima „Gallus“ železno rezervo za svoje bodoče delo. Ko to z veseljem ugotavljamo, obenem obžalujemo, da je število moških članov v Mladinskem zboru sorazmerno zelo nizko. Pojav, ki ga na žalost zasledimo tudi na drugih poljih našega prosvetno-kulturnega dela.

Zadnja točka večera je nudila mogočno sliko skupine nad 100 pevcev vseh na večeru nastopajočih skupin. Od najstarejših do najmlajših — tri generacije! — pojoč venček narodnih Sijaj sijaj sončece v Osanovi priredbi. Prelepa slika in nepozaben vtis! Poroštvo za bodoča leta našega slovenstva v tej deželi. Majhen intonančni spodrsrlaj mladinskega zbora, ki pa je mešani zbor takoj spretno prestregel, je mnogim ostal skoro neopazen.

Ploskanje ni prenehalo niti potem, ko je mešani zbor dodal še Försterjevo O Suzana in je zastor padel.

Zadovoljni obrazi iz dvorane odhajajočih in komentarji, izmenjani med znanci so zgovorno pričali, da je bil uspeh koncerta vsestransko zadovoljiv. Temu mnenju se pridružuje tudi podpisani.

cč

SLOVENCI PO SVETU

BRAZIL

Koroški Slovenci v brazilskem dnevniku

Eden največjih dnevnikov Sao Paula „Diario Popular“ je v nedeljo, 31. oktobra, priobčil daljši članek (4 tipkane strani) o koroških Slovencih z naslovom: Etnocidio cultural na Carintia (Enij Alojzji Ponda). „Diario Popular“ je nedavno kupil od dnevnika „O Estado de S. Paulo“ poslopje v bližini stolnice in opremo, tako da se je članek tiskal prav tam, kjer se je pred leti tiskal Božičev članek o koroških Slovencih. Članek omeni najprej 200-letnico ZDA in 1000-letnico Avstrije (ki jo je konzulat slavil tudi v Sao Paulo in je o njej pisal neki dnevnik) in pove, da veže obe obletnici skupni člen: koroški Slovenci. Nato govori o naselitvi Slovencev, ustoličenju knezov v slovenskem jeziku in vplivu J. Bodina na Th. Jeffersona pri sestavi Izjave neodvisnosti.

Nato govori članek o naselitvi in diskriminaciji koroških Slovencev, državnih pogodb, o odvzemanju že pridobljenih pravic Slovencev, o uničevanju jezika, kulture in zgodovine. Za tem govori o „1000-letnici“ Koroške in o izjavah avstrijskih zgodovinarjev Dopscha in Moritscha glede te 1000-letnice. Pove, da so nacisti bili bolj pošteni, ko so 1. 1943 slavili 1200-letnico Koroške, in sklene: „Sedanja Avstrija prekaša nacistično v spreminjanju zgodovine Koroške. Ko uničuje vse, kar spominja na slovensko navzočnost v preteklosti, namerava uničiti manjšino v sedanosti.“

Potlej omeni napisno vojsko. Policija, izvršna in sodna oblast so vzele protislovenski vandalizem mirno na znanje, češ, da zakon ni izvedljiv. Sledita letošnja zakona, s katerima je Avstrija vzela Slovence še več pravic in pomenita revizijo in kršitev državne pogodbe.

V drugem delu je govor s prijatelji koroških Slovencev, o stališču dr. Veiterja do novih zakonov. Naveden je naslov poročila dunajske katoliške agencije („Avstrija se je odločila za etnocid“), nakar navaja nad polovico članka profesorja in politologa Antona Pelinke (NT 1976, 7, 2). Kar lepo se bere npr. odstavek: „Sramota je, kar se v Avstriji imenuje pravna država: Zakonodajavec sklene zakon. Toda izvršna in sodna oblast skleneta, da zakon ni izvedljiv. In parlamentarna večina to sprejme. In opozicija ploska.“ Ali zadnji odstavek dr. Pelinke: „Obstoja razlog za domnevo, da je s koroškimi Slovenci dejansko mogoče brez kazni tako ravnati, kakor se danes z njimi ravna.“

Članek sklene takole: „Treba je obžalovati, da se ZDA, podpisnice državne pogodbe, ob proslavi 200-letnice svoje neodvisnosti ne spomnijo koroških Slovencev, ki je od njihovih prednikov vzklila zamisel moderne demokracije, in ne prisilijo Avstrijo, da bi spočila mednarodno pogodbo.“

Je tragično in za zahodno demokracijo malo častno dejstvo, da demokracija Avstrija, ki se ponaša, da je pravna država (Estado de Direito) ne prizna koroškim Slovencev pravice (direitos), ki jim jih državna pogodba (Tratado do Estado) zagotavlja.

Dnevnik je zelo razširjen, nekako tako kot „O Estado de Sao Paulo“. To nedeljo je imel 48 strani. Članek je izšel na strani 29 poleg članka o verskem življenju (Vida religiosa). Obseg skoraj dolžino ene velike strani in stolpcu s širino dveh navadnih stolpcev.

Pred meseci je tudi nadškofijski tednik „Sao Paulo“ priobčil v treh številkah daljši članek istega avtorja o koroških Slovencih.

OD VSEPOVSOD

SEVERNOKOREJSKI DIPLOMATI — TRAFIKANTI MAMIL IN TIHOTAPCI — Pred dobrim mesecem — sredi oktobra — je svet izvedel, da je danska vlada izgnala celotno severnokorejsko diplomatsko predstavništvo zaradi tihotapstva in prodaje mamil. Čez nekaj dni so severnokorejske diplomate izgnali še iz ostalih skandinavskih držav — Norveške, Švedske in Finske. Sedaj pa v teh državah razpravljajo, ali so diplomati delali za svoj žep ali po vladnem naročilu. Kajti z izkupičkom prodaje mamil, likerjev pa tudi drugih mamil bi mogli verjetno severnokorejski diplomati plačevati drage ceolstranske oglase v dnevnem časopisu. V teh oglaših so na veliko hvalili uspehe severnokorejskega vodje Kim Il Sunga. Danski zunanji minister K. Andersen je izjavil: „Ne vem ničesar o finančnih problemih Severne Koreje, sem pa prepričan, da diplomati te države niso „delali“ za osebni dobiček.“ Po podatkih so bile kupčije korejskih diplomatov precej visoke, saj so na Danskem naročili za 300.000 dolarjev pišanje in cigarete; zadnja kupčija za dva milijona dolarjev pa se ni mogla več izvesti. Diplomati so cigarete in drugo blago kupovali s približno desetodstotnim popustom. In kupčija je menda kar cvela.

PRISTAVA

(Nad. s 3. str.)

Orehar daroval sv. mašo po namenu mladine, katere je v velikem številu napolnila bogoslužni prostor in pazljivo sodelovala pri obredu.

Po dobrem kosilu so se nadaljevale igre, med katere štejejo tudi tekmi za prvo mesto v nogometu in rokometu, ker so moštva izenačila točke pri športnih dnevih.

Popoldne so na odbojkinem igrišču prisotni sledili kulturnemu programu. Pozdravila je navzoče predsednica zveznega odbora Slovenske dekleške organizacije Helena Loboda, nakar so razni odseki in krožki nastopili z rajalnimi vajami, telovadnimi nastopi in narodnimi plesi. Folklorne skupine iz Castelarja, Slovenske vasi in San Justa so prvič skupaj zaplesale pod vodstvom Jureta Ahčina Svatbeno polko in s tem dokazale, da so taki skupni nastopi možni. Upati je, da se bodo v bodoče ponovili in izpopolnili. Za konec sta športna referenta Lidija Čop in Miha Potočnik razdelila pokale odsekom, ki so zmagali pri tekmovanjih na Mladinskih športnih dneh tega leta ter prenosna pokala za odbojko. Ta dva so odnesla dekleta iz San Martina ter moštvo iz Ramos Mejia.

Dan je mladina ter nje starši zaključila na plesišču ob prijetnih zvokih Slov. instrumentalnega ansambla.

G B

JAVNI NOTAR

FRANCISCO RAUL CASCANTE

Escritano Público

Cangallo 1642 Buenos Aires

Pta. baja, ofic. z

T. E. 35-8827

NEVSTILA

SOBOTA, 27. novembra:

Študijsko dopoldne profesorjev srednješolskega tečaja v Slovenski hiši. Začetek ob 8. uri.

Pevsko glasbeni festival v Slov. hiši ob 21. Vabi zvezni odbor SDO-SFZ.

Sklepna pririditev Slomškove šole ob 18. uri.

NEDELJA, 28. novembra:

Prvo sv. obhajilo ob 9.30 v slovenski cerkvi Marije Pomagaj. Prvoobhajanci naj se zberejo ob 9.15.

25-letnica Rožmanovega zavoda v Adrogu s celodnevno prireditvijo.

V Slovenskem zavetišču proslava 20-letnice borčevske organizacije — prireja Tabor SPB v Argentini.

SREDA, 1. decembra:

Zveza slovenskih mater in žena vabi vse odbornice na letni občni zbor ob 17. uri v Slovenski hiši. Poročilo referentk in načrt delovanja za prihodnje leto.

SOBOTA, 4. decembra:

V Slovenskem domu v San Martinu ob 17. sklepna šolska prireditev, ob 19. prihod sv. Miklavža.

Občna zhora SDO-SFZ Ramos Mejia v Slomškovem domu.

V Slovenski hiši ob 18. sklepna prireditev Jegličeve šole z akademijo, sv. mašo in Miklavževim obiskom.

NEDELJA, 5. decembra:

V Slomškovem domu ob 10. uri ponovitev nove maše g. Janeza Pintarja.

V Slovenskem domu v Carapachayu ob 18.30 zaključna šolska prireditev, nato pa prihod sv. Miklavža.

Na Pristavi v Castelarju ob 19. uri sklepna šolska prireditev ter obisk sv. Miklavža.

SREDA, 8. decembra:

Proslava Brezmadežne v Slovenski hiši. Zvezna odbora SDO-SFZ.

NEDELJA, 12. decembra:

V slov. zavetišču maša za rajne odbornice in člane, nato skupno kosilo.

V Slovenskem domu v San Martinu po maši redni občni zbor.

SREDA, 15. decembra:

V Slovenskem domu v San Martinu božični sestanek Lige žena-mati ob 18.30. uri.

NEDELJA, 19. decembra:

Zvezna občna zhora SDO-SFZ v Slovenski hiši.

BOŽIČ, 25. decembra:

V Slovenskem domu v San Martinu božični zajtrk.

DRUSTVENI OGLASNIK

Šolska kolonija, ki jo pripravlja ZS bo od 26. decembra do 10. januarja 1977. Stroški celotne kolonije so \$ 8.000. Pri vpisu je treba plačati vsaj polovico, če je pa mogoče, pa celo vsoto. Otroci članov imajo do 30. nov. prednost.

SLOVENSKA RADIJSKA ODDAJA je morala spremeniti urnik. Sedaj je vsako nedeljo od 15. do 15.30 ure. Ta urnik velja za tri mesece.

Dijaki izrabite čas počitnic tudi za slovensko branje. Knjižnica ZS vam nudi veliko zabavnega pa tudi poučnega branja. Odrpta je vsak dan od 16. do 20. ure. Pridite!

KINTA SLOGA

Del Cielito 279 in Julián Balbín — Villa Udaondo — Castelar

Kopalna sezona 27-11-1976 do 13-3-1977

Vstopnina:

Nedelja, sobota, prazniki	250.—	120.—
Med tednom	120.—	60.—
Mesečna vstopnica	2.000.—	1.000.—
Sezonska vstopnica	4.500.—	2.250.—

Otroci do 12. leta v spremstvu staršev zastoj, sicer s pisnim dovoljenjem staršev in sezonsko ali mesečno vstopnico očeta ali matere. Mladinska velja od 13. do 18. leta. Kinta bo odrpta vse dni, od 9 do 21. ure, razen ob sredah, ko bo zaprta zavoljo čiščenja. Vstop na kinto je dovoljen samo članom zadrage SLOGA in njihovim družinam s posebno izkaznico, katero dobite za \$ 60.— v zadrugi pisarni ali na kintu ter proti plačilu odgovarjajoče vstopnine. Prosimo, ne vabite na kinto ljudi, ki niso člani zadrage! V izjemnih slučajih, kot povabljeni, plačajo dvojno vstopnino

Upravni odbor K. Z. SLOGA z o. z.

SDO

SFZ

Pevsko glasbeni festival

bo v soboto, 27. novembra, ob 21

V SLOVENSKI HIŠI

Sodelujejo: Martin Dobovšek, Mirjam Klemenc, Marko Jerman, Lučka Marinšek, Janez Rode, Mirjam Biotti, Janez Vasle, Gusti Jeločnik, Marjan Loboda, Ansambel Triglav in Instrumentalni ansambel.

Na Pristavi bo sklep šole

5. decembra 1976 ob 19. uri

nato prihod

SV. MIKLAJZA

Prof. dr. JUAN JESUS BLASNIK

Specialist za ortopedijo in travmatologijo

Marcelo T. de Alvear 1241, pta. baja

Capital Federal

Tel. 41-4413

Ordinira v torek, četrtek in soboto od 17. do 20. Zahtevati določitev ure na privatni telefon 628-4188.

Rožmanov zavod 1952

Rožmanov spomenik 1976

PETINDVAJSETLETNICA ZAVODA

Spored slovesnosti 28. novembra 1976:

Dopoldne: ob 11.30: slovesna končelebracija: msgr. Anton Orehar, novomašnik Janez Pintar, bivši zavodnar in drugi. Dobro pripravljeno kosilo, čas za pogovor.

Popoldne: ob 15.30:

Pozdrav goje nca Papeža Franceta — V spomin pisatelju Ivanu Cankarju ter pesnikom: Simonu Gregorčiču, Dragotinu Ketteju in Srečku Kosovelu (deklamacije); poje Slovenski buenosajreški oktet; V spomin junakom (dve deklamaciji pesnikov Balantiča Franca in pesnika Zorka Simčiča); Govor vzgojnega vodje Marjana Pečana; V spomin in zahvalo škofu dr. Gregoriju Rožmanu, očetu in ustanovitelju zavoda (dva soneta Vovka Jožeta); Poje tercet: Fink Marko, brata Vasle Janez in Mirko (bivši zavodarji); Dolgi Godnjavec: Ideali zavodarjev (igrice v treh dejanjih), režija: Tone Mežnar.

Prireditve ob vsakem vremenu, ker prostorov pod streho ne manjka. Gospe, žene in matere in dekleta lepo prosimo za pecivo. Na prisrčno svidenje v Rožmanovem zavodu 28. novembra 1976! Priporočamo spominsko knjigo, ki bo izšla za 25-letnico zavoda.

Vodstvo zavoda

15.33 To je novi urnik za radijsko oddajo ob nedeljah na radio Antartida

„Jaz sem vstajenje in življenje“

Prekaljen v trpljenju in okrepan s kruhom močnih je stopil v večnost moj mož, očka in sin, gospod

Ljubo Berlot

Pokopali smo ga na pokopališču v Villegas.

Iskrena zahvala vsem prijateljem in znancem, ki so ga spremili na zadnji poti z molitvijo in cvetjem in še posebej prisrčna zahvala za duhovno pomoč ter vodstvo pogreba msgr. Oreharju in g. Škerbcu.

Zalujoči:

žena Martina,
sin Peter,
mati Amalija
in ostalo sorodstvo

Buenos Aires, Ljubljana

22. novembra 1976

Umrli je naš zvesti član, gospod

Ljubo Berlot

Njegovo truplo čaka vstajenja na pokopališču Villegas. Ohranimo draga pokopnika v lepem spominu in molimo za pokoj njegove duše.

22. novembra 1976

Slomškov dom

RUTA 205 FTE. ESTACION
TEL. 295-1197

AVDA. 25 de MAYO 136

ALMAFUERTE 3230

a 1 cuadra Municipalidad

AVDA. PAVON/H. YRIGOYEN 8854/62

TEL. 243-2291/3058 (Entre Boedo y Sáenz)

EZEIZA

C. SPEGAZZINI

SAN JUSTO

LOMAS DE
ZAMORA

Opozarjamo, da imamo v Lomas de Zamora, v našem novem velikem lokal, vedno na razpolago najfinišne pohištvo.